

MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY

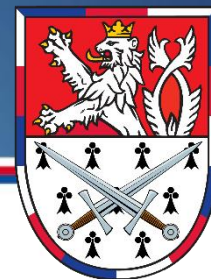

OCHRANA LIDSKÝCH PRÁV V REZORTU MINISTERSTVA OBRANY

ODBOR INTERNÍHO AUDITU A INSPEKCE MO

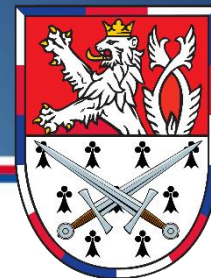
JUDr. Josef Sklenička, Ph.D., ombudsman@army.cz

HLAVNÍ INSPEKTOR OCHRANY LIDSKÝCH PRÁV V REZORTU MO

- Vznik 1995, od roku 1997 trvale obsazovaná funkce
- Další ombudsmanské instituce: VOP (*2000), PČR (*2011), HZS (*2017), MS (*2024),
- 2021 sloučení s funkcí Ř OIAI MO
- Plní roli ombudsmana pro rezort MO
- Upraven v: Zákl-1, Organizační řád Ministerstva obrany, RMO č. 20/2012, RMO č. 41/2014, Statut Rady vlády ČR pro lidská práva

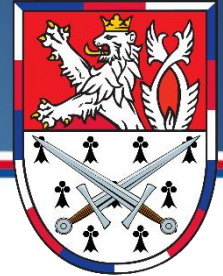
PŮSOBNOST OIAI MO

- Nezávislý auditorský a nejvyšší kontrolní orgán Ministerstva obrany
- Odborné a metodické řízení, koordinace a provádění vnitřní kontroly v rezortu MO (kromě Vojenského zpravodajství)
- Plní úkoly kontrolované osoby MO při kontrolních akcích NKÚ a SÚIP
- Koordinuje plnění úkolů vládní koncepce a akčního plánu vlády v boji s korupcí v rezortu MO a také odpovídá za systém řízení rizik
- Šetření stížností
- Šetření událostí v letovém provozu

Odbor se člení na: oddělení interního auditu, oddělení supervize a kontroly, oddělení inspekce vojsk, oddělení podpůrných agend, oddělení inspekce vojenského letectví.

PŮSOBNOST HIOLP

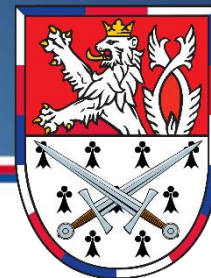

- Stížnosti a kontrolní činnost vztahující se k lidským právům – zahrnující nerovný přístup, diskriminaci a další porušení LZPS
- Koncepční a analytická činnost v oblasti ochrany lidských práv, spolupráce se zmocněncem vlády ČR pro zastupování ČR před Evropským soudem pro lidská práva a Veřejným ochráncem práv
- Zastupování v Radě vlády ČR pro lidská práva (stálý člen Rady)
- Koordinace vzdělávání a výchovy v OLP – metodika, kontrolní činnost
- Metodika OLP (v současné době je tvořena) – rozšířené nástroje, přístup, citlivost, mediace...
- Koordinace implementování řádně ratifikovaných mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách a rozsudků mezinárodních orgánů podle těchto smluv v MO

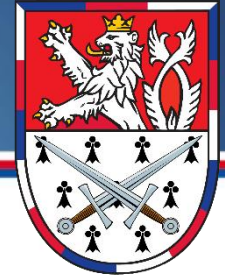
ŠETŘENÍ STÍŽNOSTÍ

- Stěžovatelé se na HIOLP mohou obracet: osobně, telefonicky, písemně, nebo prostřednictvím emailové schránky ombudsman@army.cz
- Stěžovateli je vždy potvrzeno přijetí podání
- Ř OIAI MO ustanoví komisi k šetření stížnosti
- Vyhotovení zápisu ze šetření stížnosti, obsahující závěry a opatření k nápravě stavu
- Opatření provede příslušný orgán, který pochybil
- Vyrozumění stěžovatele o důvodnosti či nedůvodnosti jeho podání + informace o tom, jak bylo či bude napraveno

- Ochránce může, ale nemusí jednat z vlastní iniciativy (nemusí jednat vždy, když se dozví o možném porušení práv, pokud mu nebyl adresován podnět), HIOLP by měl z úřední povinnosti jednat vždy, když se dozví o porušení lidských práv v MO (prošetřit takové podezření nebo dát podnět k prošetření, pokud se jím již příslušný orgán nezabývá)
- Kancelář veřejného ochránce práv se také věnuje problematice služebního poměru státních zaměstnanců, příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků!
- Dle povahy také anonymní podání – je-li obsahově uchopitelné, konkrétní
- Ochrana identity stěžovatele, citlivý přístup, ochrana zvláště zranitelných osob

Případ č. 1: Stěžovatel se obrátil na OIAI MO s poznatkem, že důstojník AČR obtěžuje jeho přítelkyni (svobodnici) textovými zprávami se sexuálním podtextem. Potenciální poškozená se však vyjádřila, že vyšetřování si nepřeje a současný styl komunikace jí nevadí. Také sdělila, že její (nyní již bývalý) přítel získal SMS zprávy nedovoleným nahlížením do jejího mobilního telefonu.

Případ č. 2: Instruktor během nepřetržitého výcviku shromáždil kontakty od účastníků kurzu, a poté jedné z účastnic nabízel setkání mimo dobu výcviku ve vojenském objektu (vytvářel na ni nátlak). Po ukončení kurzu se poškozená obrátila na OIAI MO. Výsledkem bylo přiznání instruktora a jeho okamžité odvolání z výuky.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ICOAF

Mezinárodní konference institucí veřejného ochránce práv pro ozbrojené síly

- International Conference of Ombuds Institutions for the Armed Forces
- Každoročně pořádá jedna z účastnících se zemí (ČR v r. 2015) – cílem je vytvořit postupy získané poznatky související s fungováním těchto institucí (spolupráce s OBSE, NATO, ICRC...)
- V r. 2022 tématem role ombudsmanských institucí v oblasti ochrany lidských práv, a to zejména s důrazem na genderovou rovnost a situaci žen, sloužících v ozbrojených silách.
- Doporučení:
 - pravidelně vytvářet výroční zprávy o stavu rovnosti pohlaví
 - podporovat nahlašování nevhodného chování – zlepšit informovanost o institutu armádního ombudsmana
 - pravidelně přehodnocovat jaké jsou aktuální překážky při podávání stížností ze strany žen (obzvláště při nasazení v zahraničních operacích)
 - zajišťovat, aby při reprezentaci ozbrojených složek v médiích bylo zachováno rovné zastoupení pohlaví
 - dohlížet na dodržování work/life balance u ozbrojených sil

DĚKUJI ZA POZORNOST

